

Esti Hírlap

Előfizetési árak:

Debreczenben: Vidéken:
Félsz évre... 10.-kor 16.-kor
Fél évre... 5.-kor 8.-kor
Negyed évre 2.50.-kor 4.-kor
Egyes szám ára 4 fillér

Politikai napilap

FELELŐS SZERKESZTŐ: KIADÓ ÉS LAPTULAJDONOS:
BALASSA SÁNDOR. HOROVITZ ZSIGMOND.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-u. 7. Telefon: 4-12.

Debreczen és Hajdúvármegye egyellen délutáni napilapja
Megjelenik vasárnap kivételével minden nap délután 4 órakor.

Az Esti Hírlap telefon jelentései.

A képviselőház ülése

Budapest, szept. 22. A képviselőháznak ma megint igen szürke ülése volt. Berzeviczy Albert elnök nyitotta meg fél 11 órakor az ülést és névzerint szavaztak egészen 2 óráig.

A hadügyminiszter-változás.

Budapest, szept. 22. A hivatalos lap mai száma közli Schönaich hadügyminiszter felmentését és Auffenberg kinevezését. A királyi kézirat, mely Schönaich felmentéséről szól, igen rideg és kimért. Ez nagy feltűnést kelt. Schönaich nevével még ott van a «Reichkriegsminister» szó, de Auffenberg kinevezésénél már csak «Kriegsminister» van. A N. F. P. ma egy beszélgetést közöl Auffenberggel. E szerint az új hadügyminiszter kijelentette, hogy a véderőjavaslatokat nem fogják megváltoztatni, mert az uralkodó nem kívánja, azonban némely módosítások mégis lesznek, mert szükségesek.

Berzeviczy nem mond le.

Budapest, szept. 22. Néhány nap óta olyan hírek hallatszanak, hogy Berzeviczy Albert, a Ház elnöke lemond állásáról. Berzeviczy ma felhatalmazott egy újságíró, hogy a híreket cáfolja meg, mert eszé ágában sincs, hogy lemondjon.

A jövő heti obstrukció.

Budapest, szept. 22. Az ellenzék vitarendezői ma ülést tartottak. Elhatározták, hogy az obstrukciót a jövő héten is folytatják. Három beszéd lesz. A javaslat ellen felszólalnak Baron János, Rákosi Viktor és Presly Elemér. Az ülésen ma résztvettek a Kossuth-párt részéről Deésy Zoltán, Kelemen Béla, Kállay Ubui, a Justh-párt részéről Mádi Kovács, Eitner és Justh János.

Felmentett szerkesztő.

Budapest, szept. 22. Lázár Miklós brásói szerkesztő azt írta Lieb Mihály tanítóról, hogy a népszámlálás adatait meghamisította, mert a magyar anyanyelvű embereket szász nemzetiségűnek vette fel. Lieb sajtópórt indított. A marosvásárhelyi törvényszék Lázárt felmentette, mert beigazolta, hogy Lieb tényleg a magyarság rovására működött.

A „Nap” sajtópöre

Budapest, szept. 22. A „Nap» című lap ellen, mely augusztus 18-án «Véres emlékek» cikket közölt, királlysértés miatt pörbe fogták. Az ügyészség eljárást indított a lap ellen, illetve annak szerzője, dr. Kalmár Antal író ellen. A főtárgyalás október 13-án lesz Balogh bíró elnöklése alatt. A pört esküdtsek tárgyalja.

Pisztoly-párbaj

Budapest, szept. 22. Fényes László újságíró és Degenfeld gróf között ma pisztoly-párbaj volt. Degenfeld revolvere csütörtököt mondott. Fényes a lövés jogával nem élt. A felek nem békültek ki.

Letartóztatott tüzoltóparancsnok

Arad, szept. 22. Néhány hónap előtt kigulladt Grill József világosi tüzoltó főparancsnok háza. Faragó István főszolgabíró szerint a főparancsnok helytelenül intézkedett a tüznél, amiért Grillt leintette. A főparancsnok gorbászkodni kezdett, erre a főszolgabíró a közvégházára vezettette, és reggelig ott tartotta. Grill panaszára Faragó ellen az ügyészség személyes szabadság megsértése miatt vádiratot adott be. Az aradi törvényszék vádtanácsa a vádiratot mint alaptalant, mai ülésében elutasította és az eljárást Faragó ellen megszüntette. Az ügyész felfolyamodott a táblához.

Debrecen az egyetem.

Budapest, szept. 22. Lapzártakor táviratozza tudósítónk, hogy a debreceni egyetem ügye eldőlt azon a tanácskozáson, amely Zichy gróf kultuszminiszter elnöklése alatt folyt le. Most már semmi akadályja többé, hogy a harmadik egyetem Debreczenben állítassék fel. Bár a tanácskozás eredménye még nem került nyilvánosságra, annyi azonban mégis kiszivárgott, hogy a kultuszminiszter a debreceni egyetemről szóló törvényjavaslatot még ez évben szándékozik a képviselőház elé terjesztetni. (Bővebbet lapunk más helyén.)

Jóléti intézmény és kenyérharc.

Cspódával határos az a féktelen meggon-dolatlanság, mely ma az emberek kezébe adja a fagyvert, hogy azt felemeljék egymásra — de — és különösen meg azokra is, akik hivatva volnának a máskülönben csendes, békeszerető emberek belső nyugalmát, közbiztonságot rendben tartani, megőrizni.

Itt baj van, annak kell lenni, mert anyagi emberek között végső elkeseredés nélkül — az erőszakkal szemben — csak olyan esetekben tehető fel a rakoncátlankodás, ha már a nagy és erőszakos tömeg türelmét veszve minden intézményt megtámad és lehetőleg megsemmisít és tönkretesz.

De mintha a művelt elem félre állott volna és nem akarná megérteni a rakoncátlankodó elem féktelenkedését, úgy tűnik efl, mintha ez az elem hallgatag beleegyezését adta volna a kenyérgyűlölet harcához és tétlenül nézné a legveszedelmesebb forradalomnak, az éhség kérdésének a megoldását, amely ismét csak az anyagi érdek megoldása és illetőleg megnyugtató szempontjából történik. A közjólét, a közboldogság tehát illuzoriussá válik, mihelyt a «panam et circenses» szöbe kerül.

Az előrehaladott kulturvilágban azt hinné az ember, ilyesmi meg sem is történhetik, mert hisz a jóléti intézmények, melyek gomba módra növekednek és szaporodnak, segítenek azon, hogy a szűkös körülmények között tengődő társadalmi alakokat, akikről gondoskodni közfeladat, sorsukkal kibékítsék, helyzetükön enyhítenek.

E helyett azonban azt látjuk, hogy a jóléti intézmények, melyeknek közbevonásával megakadályozhatók volnának a kenyérforradalmak, úgy látszik, éppen nem állnak modern színvonalon — vagy hogy annál magasabban működnek, mivel önzésük határtalan és éppen nem segítenek ott és akkor, ahol arra éppen legnagyobb szükség volna. És ha ez így van, — bátran elmondhatjuk összes meglevő jóléti intézményeinkre, miszerint azok gyöngék, nem megfelelőek és nem szolgálják őszintén az eléjük tűzött hasznos és nemes feladatokat, különben a társadalom nem esengne kenyérkérdés címen kiírt háború és rakoncátlankodásokért.

Am, mikor ezt megállapítottuk, kereszünk kell az okokat is és rá kell mutatnunk a bajok okára, mert diagnózis megállapítása nélkül nem orvosolhatunk.

Hogy ehhez a m szönyegen levő symptomákhoz a szocializmus adta meg az impulzust. Kétségtelen, — de hát ki ne ismerné el a szoci-

élizmus jogosultságát ma, amikor minden hárlandót a kapzsiság és gyors meggazdagodás vágya bánt — a nélkül, hogy a másik ember-társa ügyével vagy bajával egy szikrát is törődne. Ilyen viszonyok közt emberi józan társadalmat épségben fentartani és megőrizni lehetetlen, s hogy ez a beteg állapot még fokozódni fog, már most látható. Ma még csak a fékevelzett nyers társadalom lázong, de ha egyszer a művelt elemre, akit ma legjobban sújt a nagy átlagban meglevő egyoldalú nyereség s nemtörődömség — is kiterjed, akkor még rettenetesebb lesz a kenyérharc s annak megnyilatkozása még hatványozottabb mértékben tör magának utat, hogy rontson, pusztítson mindenütt, ott, ahol csak rontani vagy pusztítani valót talál.

Olyan kérdés ez, melynek megoldása nem is nagy idők kérdése. De etikai érzék nélkül meg sem is oldható. Józan közgazdának mindenre érdekes és értékes tanulmány. Megoldása az ő feladatuk, ha jól belenéznek, megtalálhatják a módját, mint és hogyan kellene cselekedniök.

Bécsben zavargás volt az éhínség ellen, talán nem is egészen jogosultan, mert Ausztria közgazdasági helyzete még mindig jóval selymebb a mienknél, vigyázzunk, hogy nálunk be ne következék, mert itt végeredményében sokkal veszedelmesebb lehet, mint ott, nálunk pedig már csak azért sem volna helyénvaló, mert a mi pátriárkánk teje és mézzel folyó Kánaánnak volt elismerve — s im, egyszerre kifogyott a gazdag kamra — amely mellett, ha üres — a legjobb gazdaasszonyt is bolondnak tartják.

Bernátsky János.

Debreczené az egyetem

Örömhírek özöne.

Kezdtől fogva megvolt győződve arról Debreczen város közönsége, hogy olyan áldozatokkal szemben, amelyet az egyetem érdekében hozott, a harmadik egyetem sehol másutt nem létesülhet, csak itt. Legutóbb a szegedi küldöttség előtt a kultuszminiszter által tett nyilatkozat erősítette meg e hitében a várost.

Ma a harmadik egyetem ügyében ismét döntő lépések történtek Budapesten. A kultuszminiszter ugyanis fogadta a tiszántúli egyházkerület megbízottait, Degenfeld gróf főgondnokot, Balthazár Dezső püspököt és Márk Endre udvari tanácsos, kollégiumi ügyészt, akikkel beható tárgyalásokat folytatott a debreczeni egyetem tanszékeit illetően. Minden jel arra mutat, hogy a kormány honorálta a városnak s az egyháznak törekvéseit, hogy a harmadik egyetemet itt állítsák fel s ez bizonyos is.

Ma délelőtt az egész városban az a hír terjedt el, hogy távirat érkezett Balthazár Dezső püspöktől, aki örömhírt tudatott. Azt nevezetesen, hogy minden kétely eloszlott arra, hogy az egyetem ne Debreczenben létesíthessék. Utánna jártunk ennek a hírnél s annyit sikerült megtudnunk, hogy Dóczy Imre kapott táviratot, a melyben szó van arról, hogy az egyetem Debreczené.

Felkerestük Kovács József polgármestert, egy házi főgondnokot is, aki ezeket mondotta:

— Én a távirati hírekről még semmit sem tudok, annyi azonban tény, hogy a debreczeni egyetem ügye jól áll s etekintben változás nem állott be.

Gyilkosság husz koronáért.

Büntény az erdőn.

Nothum József beremendi, baramegyei lakos mészkereskedésből tengette életét. Egylovas kocsiján járta be a községeket és így nem lehetett valami gazdag ember. Nothum a múlt héten Villány közégben járt. A meszet hamarosan eladta s utána betért a nagykorcsmába egy pohár borra. Mikor fizetett, a pénztárcájából egy husz koronást vett ki. Ugy látszik, ez szurt szemet a korcsmában üldögélő két iparos külsejű vándorlólegénynek. Meg is szólították:

— Hova megy?

— Beremendre — volt a válasz. — Ott lakom.

— Mi is arra megyünk.

A diskurzus ezzel véget ért. Nothum nem sokára felült kocsijára és elkocogott.

Mikor Nothum a villányi erdőhöz ért, az erdőből előtűnt a két iparos külsejű vándorló legény. Panaszkodtak, hogy elfáradtak és föl-kérezkedtek a kocsi. Nothum szívesen föl-vette őket a kocsí hátuljába. Alig haladt azonban a kocsí pár lépést, két revolverlövés dördült el és Nothum nyakszártán találva, eszméletlenül esett össze a kocsiban.

A gyilkosok azután átkutatták a zsebeit. Magukhoz vették a husz koronát és elmenekültek, ott hagyva a véreben fetrengő embert. A lovak pedig tovább poroszkáltak és hazavitték Nothumot Beremendre. Rettenetes jelenet volt az, amikor a kocsí a súlyosan megsebesült gazdával bedöcögött a ház udvarára.

Az esetről jelentést tettek a csendőrségnek és különösen Réthy villányi csendőrmester — erélyes és gyors intézkedésének köszönhető az, hogy már is van eredmény. Tegnapelőtt délután a somogymegyei Viszló község határában letartóztattak két embert, akikre teljesen ráillik a rablógyilkosok személyleírása.

A gyanuba vett embereket, akik állhatatosan tagadnak, Siklóra szállították. Konok tagadástuk dacára minden jel arra vall, hogy ők voltak Nothum gyilkosai. Beigazolást nyert az ugyanis, hogy ők voltak a villányi korcsmában akkor, midőn Nothum is ott időzött. Ők beszéltek vele. Megállapították azt is, hogy jóval későbbben voltak a hársányi korcsmában, ahol egy-egy pohár sört ittak meg. Az az idő, ami a villányi és hársányi tartózkodás között eltelt, teljesen elégséges volt arra, hogy a rablógyilkosságot elkövehessék.

Nothum József két napi szenvedés után belehalt sebeibe és ez nagyban megnehezíti a vizsgálatot, mert a rablógyilkosságnak szemtanúja nem volt.

Szélhámosságok áldozata.

Léprecsalt gazda.

Nem egyszer adtunk már hírt arról, hogy minden vásárkor Debreczenbe jönnek olyan szélhámosságok, akik az ugynevezett tárcadobással — csalják lépve a tapasztalatlan embereket.

A szélhámosság e fajtájának est áldozatul tegnap egy Biró Lajos nevű martinkai ember, akítól ismeretlen csalók nagyobb összeget harárcsoltak el.

Az eset úgy történt, hogy Biró a debreczeni vásárra hozta el egyetlen tehenét. Ott kínálta a jószágot, végre akadt vevő egy lengyel zsidó külsejű emberben, aki megállapodott Biróval, hogy a tehenet 200 koronáért megveszi. A vevő úgy mondta, hogy a pénzért menjenek el a lakására, mert magánál nem tart ilyen összegeket, hanem az anyja kifizeti a vételért. Biró ráállt a vásárra s a szélhámossá elindult a baromvásártérrel. Jáltak össze-vissza, keresztül-kámul a vásáron és a kertségeken. Az újföldőne győzzerre két ismeretlen ember bukkant fel, akik szaladtak s elejtettek egy pénztárcát.

— Kérem elvesztette a bugyellárisát — mondta a becsületes Biró Lajos, azonban a futó emberek nem álltak meg.

— Somse bánja, felelte erre a vevő, aki azt a tanácsot adta Birónak, hogy tegye el a tárcát, hiszen ritkán történik meg, hogy valaki pénzt talál.

Ezután tovább mentek. Mikor a Péterfiai temetőhöz értek, Biró azt felelte a vevőnek, — hogy ő nem megy tovább, hozza el a pénzt, s akkor a tehenet odaadja.

Mialatt a vevő Biróval tárgyalt, az előbbi

Mialatt a vevő Biróval tárgyalt, az előbbi két ismeretlen visszajött s felvilágosítást kért, — hogy a pénztárcát nem látta-e. A csalók a vevő cinkosai voltak. Biró szabadkozott, hogy nem látta, de az első szélhámosság kijelentette, hogy a tárcá Birónál van. Erre megmotozták az egy-egyű parátot s kivették a zsebéből pár száz koronát tartalmazó saját pénztárcáját. Azt átkutatták s nagyobb összeget vettek el Birótól. A tárcába papírt gyömöspöltek és visszaadták e pénzavakkal.

— Jó ember, ez nem a mi pénztárcánk.

Erre a két ismeretlen eltávozott. Biró ezalatt alkudozott a tehen vevőjével, aki azt akarta, hogy még menjen vele, de ő nem akart, mire a vevő is kerekelt oldott. Ekkor nézte meg a tapasztalatlan ember a tárcáját s látta, hogy a pénzt elvitték.

Nyomban a rablósági sietett s panaszkodott a csalók ellen, akiket széles körben nyomoz a rendőrség.

A pupos parasztnábob szerelmi drámája.

Agyonlőtte menyasszonyát.

Rémés szenzáció tartja izgalomban Kávésdának, a Tulka mellett fekvő apró községnek román lakosságát. Pántye Lőrincz, a falu legmódosabb gazdája agyonlőtte fiatal menyasszonyát, Koszta Virágot, azután pedig magával végzett. A férfi meghalt, a leány még életben van, de aligha éri meg a reggelt. Az esetről a következőket jelenti tudósítónk:

Pántye már nem volt fiatalember, most másodízben nősült. Menyasszonya, k ifeltűnő szép leány volt, alig 18 éves. A vőlegény dúsgazdag, 150 hold pompás földje van a kövesdi határban. Volt azonban hibája a nagy vagyonhoz, a hátán ektelen nagy pup terpeszkedett és alig volt magasabb egy tizenkét éves gyereknel. A szép leány vonakodott a friggyl, de az anya mindent elkövetett, hogy a gazdag vőt megfogja. Mindent megpróbált, hogy leányát halandóbbá tegye Pántye iránt, még javasasszonyhoz is fordult. Bájitalt adott a leánynak, amitől az három hétig ágyban fekvő beteg lett. Pántyt azonban sehogysem akarta szeretni, sőt az esküvőről sem akart hallani.

A pupos, gögös embert nagyon elkeserítette a szegény napszámos lány vonakodása és rémes tervet forralva állított be tegnap hozzájuk. A jó anya szokás szerint magukra hagyta őket. Pántye nem sokat teketóriázott, azt kérdezte a leánytól:

— Leszel a feleségem?

— A magam szántából sohasem veszek. De ha hozzád kényszerítenek is, tudd meg, soha sem leszek a tied.

— Nem? — kérdezte elkeseredetten.

— Nem! — felelt a leány.

Ebben a pillanatban a pupos előrántotta és elsütötte revolverét. A leány tarkón találva öszszerogyott. Ekkor berohant az anya és a drág jó vő az ő szemelattára homlokának irángította a forgópisztolyt, megrántotta a ravaszt. A következő másodpercben már halott volt. A kilences golyó teljesen szétzúzta agyvelejét. A leányt még az előjáróság kihallgatta, de azután elvesztette eszméletét. Az orvos nem bizik felgyógyulásában. A csendőrség megindította a vizsgálatot

Ok nélkül letartóztatták.

A dorogi gyűlés epizódja

Érdekes feljelentés érkezett ma a debreczeni kir. ügyészséghez. A panaszt Szatmárról küldte be egy Nyisztor János nevű ember, akinek kellemetlen kalandja volt Hajdudorogon, amikor ott az ország görög katolikusai tanácskoztak.

Nyisztor László mint a szatmári gör. kath. egyház megbízottja jelent meg a hajdudorogi gyűlésen. A tanácskozásokon részt vett s felszólalt egyik-másik tárgynál. Mikor a tremből kijött, egy dorogi csendőr megragadta s letartóztatta. Majd mikor Nyisztor felvilágosítást kért, durván rávált s felszólította, hogy kövesse azonnal a csendőrlaktanyába, ahol majd megtudja, miért fogták el. Nyisztor nagyon megijedt s a csendőrrel a kaszárnyába ment. Itt egy szobába csukták s egy napig logva volt, anélkül, hogy megmondták volna neki a letartóztatás okát. 24 óra múlva bement hozzá egy csendőr s kijelentette, hogy elmehet. Kérdésére választ nem kapott s azt sem tudja, hogy ki volt az a csendőr, akifogta.

Mint hogy az egész ügy érthetetlen előtte, a debreczeni kir. ügyészségnél személyes szabadság megsértése és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt feljelentést tett.

Az ügyészség a dolgról a csendőrküldési parancsnokságot értesítette s egyben a további eljárást megindította a különös ügyben. Azt hiszik, hogy Nyisztor talán kellemetlen volt a gyűlésnek s valamelyik dorogi korifeus akarta így elhallgattatni Nyisztor, aki csak a gyűlés elmulta után utazhatott vissza Szatmárra.

Ravasz esetek.

Hogy mennyire óvatosnak kell lenni, ha ismeretlen személyekről mond az ember véleményét, valaki előtt, erre már sok kínos tapasztalat tanít.

Ilyen a következő eset is, amely a legutolsó löverseny napon történt. A nagytibün környéke igen látogatott volt. A hullámozó, izgatott sportközönség körében találkozott egy uri ember a barátjával. — Régóta nem látták egymást és most igen melegen örültek a viszontlátásnak.

— No, téged is lehet már látni?

— Nem voltam itthon, külföldön jártam. Csak a múlt héten jöttem haza.

— Igen, igen többször láttalak az Andrássy-úton... Mondd csak, miféle utálatos nővel jársz te napok óta?

— Az? A feleségem!

— Oriási! — mondta a másik zavarában es elrohant a totalizátor felé.

A humor és derű világában már régóta ott-hont találtak azok a táblák, amelyek olcsó és jó kosztra kiadó lakásra, butorozott szobára vagy eladó házra hívják fel a közfigyelmet. Legutóbb a Temető-utcában, arra a táblára akadunk: «Ez a ház kiadó akármék napon a temetőőr tulajdona». Vajjon mit jelent ez? Azte, hogy ez a ház kiadó, akármelyik napon. A temetőőr tulajdona? Vagy: Ez a ház kiadó. Akármelyik napon a temetőőr tulajdona? Vagy tán sirciklám? Így: Ez a ház. Kiadó akármelyik napon a temetőőr tulajdona?.... A helyesen megfejtő a «Temetőőr és vidéke» című havi folyóirat egy évfolyamát kapja — ingyen.

Ma párbajanedkották voltak forgalomban a folyosón. A különböző párbaj-esetek közt is leginkább azokat frekvenciálták, amelyek idősebb emberek párbajáról szóltak. Felemlítették Herman Ottó és Wahrmann Mór párbaját. Herman Ottó nagyot hall, Wahrmann Mór rövidlátó volt.

Amikor a segédek a párbajt vezényelték, Herman Ottó ezt kérdezte a segédeitől:

— Lőtt már a zsidó?

Ugyanekkor Wahrmann azt kérdezte: Wo steht der Goy?

HIREK.

— **Nyugalomban.** A debreczeni főreáliskola egy igen érdemes tanára, Zimmermann Gy. nyugalomba vonul, Zimmermann 42 évig tanított s hosszabb idő óta Debreczenben él. A távozó tanárt kartársai tegnap bucsúztatták el rendkívül meleg és meghatározó nepség keretében.

— **Török lovasárlás Magyarországon.** — A török hadügyminiszterium az elmúlt évben is nagyobb bevásárlást eszközölt a Bácskában. Mivel a beszerzett anyag kitűnően bevált, a török kormány elhatározta, hogy újabb ismét nagyobb mennyiségű loállományt szerez be a bácskai magyar lovakból. Ez irányban a török hadügyminiszter érintkezésbe lép egy magyar konzorciummal, jelezve, hogy 16,000 magyar lóra lenne szükség és a vásárlások megkezdésére a napokban több magasrangú török katonatisztet küld ki.

— **Szerencsétlenség egy debreczeni gyárban.** Ma reggel súlyos szerencsétlenség történt a Mezőgazdasági Gépgyárban. Krupa Mihály munkás az udvaron egy vetőgép körül dolgozott. Több társ a gépet fel akarta fordítani s nem vette észre hogy Krupa a gép alatt van. A súlyos teher ráborult s Krupa oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a kórházba eszméletlen állapotban szállították be.

— **Kávésok mozgalma.** A debreczeni kávéások és vendéglősök ipartársulata tegnap ülést tartott, amelyen foglalkoztak az új kávéházi szabályrendelettel, s annak sérelmes szakaszaival. A kávéások a közgyűléstől várják sérelmeik orvoslását s memorandumot küldtek szét a bizottsági tagoknak. Mint halljuk, a kávéások — ha sérelmeik nem lennének orvosolva — sztrájkra készülnek. A zületeiket becsukják s addig nem nyitják meg azokat, amíg a záróra és más kérdések érdekeiknek megfelelő módon nem rendeztetnek.

— **Gyanus utas.** Az éjjel a rendőrség táviratot kapott, hogy Ujpestről, a magyarországi kolera főfészkeiből egy Gál Istvánné nevű asszony Debreczenbe utazott. Gálné meg is betegedett s ugyancsak nagy riadalmat keltett az eset a pályaudvaron. A gyanus utast meg is találták. Balkányi Ede dr megvizsgálta Gálnét, azonban nem kolerásnak jelentette ki. Így Gálné tovább folytatta útját Hajdunánásra, ahol állandóan lakáik. Gálné Ujpesten rokonait látogatta meg.

— **A rendőrség kedves ismerőse.** Lapunk tegnapi számában hirt adtunk fővárosi tudósítónk távirata alapján, hogy Aradon egy Frenkel nevű kávéos revolverrel támadt egy Bogdán nevű emberre. Ma tudtuk meg, hogy ez a Frenkel hírhedt alakja volt Debreczen éjjeli életének. — Néhány év előtt Frenkelt, aki hamis kártyázás és zsebmetszés miatt számos esetben összeütközött a hatósággal, örökre kitiltattak Debreczen városából. Frenkel notórius szélhámos, akit Budapestről, Szegedről és Nagyváradról is eltoloncoltak. Igazán csodálatos, hogy az aradi rendőrség ezzel az emberrel szemben tájékozatlan volt s kávéházi iparendelést adott neki. — Frenkelről a debreczeni rendőrség tudna igazi bizonyítványt kiállítani.

— **Figyelem hölgyeim!** Megnyílt az új Parti áruház, Degenfeld-tér 1. szám alatt, ahol ezen a héten pár ezer selyem, bársony-szővet és batis blousok kerülnek eladásra. Az árak oly olcsókra vannak szabva, hogy saját érdeke, hogy azt megnézzé.

— **Nőzenekar a Nemzeti kávéházban.** Az orfeumok szezonjának végével kevés szórakozásra nyílik alkalmunk a város közönségének. — Ezen a hiánynon vélt segíteni Rosner A., a Nemzeti kávéház tulajdonosa, amidőn egy 10 tagból álló női zenekart szerződtetett kávéházába. A női zenekar csupa fiatal hölgyekből áll, akik szépségük mellett igen ügyesen kezelik a hangszereket. A zenekar a Nemzeti kávéházban, amely a vasúttal szemben van, ma este kezd meg hangversenyét. A kávéház a közönség kellemes szórakozásáról minden tekintetben gondoskodik.

Tőzsdei jelentés.

— Távirati tudósítás. —

(50 kilogrammonként.)

1 órai zárlat.

— szept. 22.

Okt. buza:	11.21
Buza 1912 áprilisra	12.07
Okt. rozs.	10.20
Rozs 1912 áprilisra	10.57
Szept. tengeri.	8.36
Tengeri 1912 májusra.	9.50
Okt. zab.	9.70
Zab 1912 áprilisra	9.67

Irányzat gyöngye.

REGÉNY CSARNOK.

A szép Delila.

Folytatás

— Hogy-hogy?

— Nem tetszik látni a hátán a kőröszöt?

— Hahaha! Pompás. Elhozhatnád hozzám, nevelőnőnek.

— Van ott nagyobb!

Az uraság jóízű kacagott. Hej, ha ezt madeomiselle Apollonia hallaná, hát menten kikapavná a Jakab két szemét.

— Kiházashatnád ezt a szamarat, Reb Herschli, — évődött tovább az uraság.

— A Benjaminnak nincs stofirungja, — vágott vissza Jakab — de a sásonyi birtokból kettő is megélné.

Erre a vágásra Nikodém urnak a könnyei is kicsordultak a kacagástól.

— A stofirung is odaégett? — kérde határozva Terebes uraság.

Hanem mikor az égésre terelte a mókát, itt már nem volt hajlandó tromfolni a Jakab. Ez az égés ma is égette a szívet ott belül. Bánatosan lehajtotta a fejét:

— Minden odaégett....

— Hát mi volt a károd, Herschliében?

— A kár... a kár...? — sohajtott Jakab bánatosan — az semmi. Őt szép, apró gyermek, őt keservesen nevelt gyönyörű magzat. Őt angyal kellett az istennek...

— Sebai, Reb Khóbi! Őt zsidóval kevesebb, — dévajkodott Terebes Nikodém.

Jakab megingatta fejét:

— Kevesebb... kevesebb...

És a két szemé megtelt könnyel, végigpergett arcán és lehullt oda a torzonborz, rozsdavörös szakálára.

Mikor pedig ezt látta Terebes Nikodém ur, megszólalt ott szívében az a másik, az a magyar érzés, amely fölülkerekedik a mókák fölött, amelyik olyan könnyen ellágyul s úgy átérzi a más fájdalomát. És ellágyulva szólta oda:

— No, ne pityeregj, Herschli! Csunya, mikor egy vén zsidó sir.

— Nem sárok nagyságos ur, csak a szemem könnyeznek, — igyekezett ifátdalmát palástolni Jakab.

— Maradt még gyereked kettő. Hallom, hogy az az Abel fiu nagyon okos gyerek igen dicséri a mester. Hány esztendő?

— Tizenegy, nagyságos uram. Első emi-nens volt az iskolában.

— Hát most városba adod, mi?

— Dehogyan adom. Miből taníttatná egy szegény zsidó. Majd felül erre a kordéra, ha ki-dülök belőle.

Terebes Nikodém gondolt egyet. Könnyen lobbanó szíve megdobbant ott belül.

— Te, Herschli! Az én fiam, az Ivorka, a napokban kerül a városi gimnáziumba. Okos, eleven gyerek, de nem igen szeret tanulni. A mellé egészen jó volna az az Abel gyerek.

Herschli alázatos hálálakodással hajtogatta a fejét, a szemé egyszerre felragyogtak. Ha úgy lehetne? Hogyne! Az ő kedves magzatáról van szó. Hisz ha zsidó nem volna, bizonyos, hogy megyés püspök lenne belőle. Hanem lehet belőle doktor. Neki, a ongyos Herschlinek «doktor» fia! Csakhogy nincs miből! Szomorúan intett a kezével:

Folytatjuk.

Apró hirdetések.

Tíz székig 50 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők.

Ha nincs pénz és szüksége van vászon asztalterítő, szövet és csipkefüggöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók férfi és női felöltők, kész férfi, női öltönyre, vagy tükör, kép és butor csekély heti, vagy havi részletre. — Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek. Tisztelettel Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2. Telefon 685.

10 krajczár egy iskolai könyv be-köttetése **Horovitz Zsigmond** papirkereskedésében, Piacz-utca 12.

Zongoraérakat ad felelőség mellett gyakorlott, lelkiismeretes urnó kezdőknek és haladóknak. A zenetanárnök garntálja a tanítvány elvállalása esetében a sikert: kitűnő módszere mellett még a leggyengébbeknél is, vagy a legelhangyagoltabbul tanítottaknál a leg-rövidebb idő alatt. Cím a kiadó-hivatalban.

Meteor Villamos színház
Bocskai-tér 10.

Legkellemesebb szórakozó helye Debrecen város közönségének.
Szombat: 2 előadás. Este 7-9 óráig, 9-11.
Vasárnap és ünnepnapokon: 3 előadás: d. u. 5-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig.
Hétköznap: 1 előadás pont 9 ó. kezdődik.

Aki vagyont akar

szerezni, csak Bohn-féle cseréppel fedi épületeit, mivel ez a jelenkor legjobb fedő-anyaga. A Bohn-féle cserép és mindenféle építő-zési anyagok legjutányosabbá mellett beszerezhetők

Schiffmann Salamon

raktárban
Debrecen, Pesti-utca 3. szám.
Telefon 852. sz.

Modern utcai

három szoba,

előszoba,

konyha, éleškamara és mellékhelyiségekkel

vizvezeték és villanyvilágítással berendezve

November hó 1-sejére

kiadó.

Darabos-utca 7. szám.

HÁZLEBONTÁS

miatt

a raktáron levő összes papirárunk

u. m.:

Iskolai füzetek,

író- és rajzszerkek, irodai és

Levélpapírok,

üzleti könyvek,

Képeslevelezőlapok

leszállított árban kaphatók

HOROVITZ ZSIGMOND

papirüzletében

Debrecen, Piacz-utca 12. sz.

(volt Stenczinger-ház.)

Izléses

nyomtatványok

bankok, hivatalok, iparosok, kereskedők, munkások részére

jutányos árban készülnek.

Papirüzleti telefon 330. Könyvnyomdai telefon 412.

Csillárok, telefonok, csongók, villanyzó gépek és alkatrészek leg-nagyobb raktára.

Mindenféle

villamos berendezéseket,

legjobban, gyorsan és jutányosan

készít

FÖLDVÁRI L.

Legjobb gyártmányú motorok, Welframm-égők. — Kerékpárok javítása, nikkelezése, : zománcozása. :

Üzleti telefon 168. Gyári telefon 816

Tanuló fevétetik.

Nap- és Esőernyő

gyári raktár

Debrecen, Sas-utca 3. sz.

Raktáron tartok és készítek mindenféle ernyőket, leggyorsabb raktárról a legdivatosabb kivitelben, javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközölhetnek. A n. e. közönség pártfogását kérve, tisztelettel

Wiener Herman

nap- és esernyő készítő

Debrecen,

Sas-utca 3-ik szám.

Fővárosi elsőrendű

férfikalap és divatáru

üzletbe egy idősebb segéd, ki üzletvezetői teendőkre alkalmas, és egy fiatalabb segéd felvétetnek.

Ajánlatok működés és fizetési igény megjelöléssel a lap kiadóhivatalába „Főváros” jelige alatt küldendők.

Ne írja ki

a lapjára, ha kiadó lakása van, mert sok fölösleges zaklatást zúdít magára s a lakóra. Hirdessen az ESTI HIRLAP apróhirdetési között és így minden alkalmatlanság nélkül kaphat kedve szerinti lakót.